допомогою словотворчих афіксів латинської і давньогрецької мов на базі лексем, успадкованих з латини класичного періоду.

Отже, поява лексичних новотворів і слів з модифікованим значенням пояснюється суспільно-політичними та культурологічними чинниками, а саме входженням України до тогочасного європейського мовно-культурного простору.

Використана література:

1. *Луцька-Литвяк Ф.И.* Из истории латинской социально-политической лексики // Труды филологического факультета ХГУ им. М.Горького.– Т. 8. – 1960. – С. 201–211.
2. *Малеин А.И.* Латинский церковный язык // Богословський вестник. – № 3. – Греко-латинский кабинет Ю. Шичалина, 2003 г. (из БВ, 1907). – С. 194–223.
3. *Яковенко Н.М.* Соціальна термінологія латинського документа українського походження XIV-XVI ст. // Іноземна філологія. – Львів, 1995.– № 80. – С. 85–89.

Джерела ілюстративного матеріалу:

1. *Barącz Sadok W.* Pamiątki miasta Stanisławowa. – Lwów: Ossolineum, 1858. – 191 s.
2. *Barącz Sadok W.* Pamiątki miasta Żołkwi. – Lwów: Piller, 1852. – 139 s.
3. *Czołowski A.* Dawne zamki i twierdze na Rusi halickiej // Teka konserwatorska. – Lwów: Nakł. Koła C. K. Konserwatorów, 1892. – S. 65–132.
4. *Dzieduszycki M.N.* Kościół katedralny lwowski obrz. łacińskiego pod wezw. Wniebowzięcia Najśw. Panny. – Lwów: Nakł. Hołyńskiego, 1872. – 93 s.
5. *Stęczyński M.B.* Okolice Galicyi. – Lwów: Nakł. Jabłońskiego, 1847. – 156 s.
6. *Szydłowski T.* Dzwony Starodawne z przed r. 1600 na obszarze bylej Galicyi. – Kraków: Pol. Akad. Umiej., 1922. – X. – 96 s.

Валігура О.Р.
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

КОГНІТИВНІ ТА КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОНЕТИЧНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ В АНГЛІЙСЬКОМУ МОВЛЕННІ УКРАЇНЦІВ

У сучасній лінгвістичній науці дослідження питань міжмовних контактів, взаємодії мов із урахуванням динаміки міжкультурного спілкування привертають все більшу увагу мовознавців [2; 6; 17; 21; 22; 25; 43]. Проте в науковій літературі, присвяченій проблемам взаємодії та взаємовпливу мов, що контактують [4; 10; 11; 38], існують суперечливі твердження щодо сутності інтерпретації мовної інтерференції, яка поряд з білінгвізмом та конвергенцією складає коло основних проблем теорії мовних контактів.

Встановленню причин мовної інтерференції, дослідженню її ролі та функцій у соціальному, психологічному й лінгвістичному планах присвячено численні праці[1; 19; 24; 41], утім невирішеним залишається питання лінгвокогнітивних основ мовної інтерференції, зокрема фонетичної.

Розглядаючи феномен фонетичної інтерференції, ми наголошуємо на складності застосування цього терміна, оскільки на відміну від явищ, з якими пов’язана інтерференція у фізиці, людська мова є матеріальною і соціальною, складним переплетенням психологічних і фізіологічних механізмів. Доречно звернути увагу на той факт, що джерело, механізми та форми прояви інтерференції можуть визначатися чинниками культурного порядку. Звідси комплексність мовної інтерференції та багатоаспектність її вивчення у

соціальному, психологічному та лінгвістичному планах. При цьому під інтерференцією прийнято розуміти лише вплив на мову через контакти. За визначенням У. Вайнрайха [4, 48], інтерференція – це відхилення від норм обох мов, що зустрічається у мовленні білінгвів в результаті того, що вони володіють більше, ніж однією мовою, тобто внаслідок мовного контакту.

Аналіз теоретичних положень лінгвістики з цієї проблеми свідчить про те, що мовні інтерференції можуть бути описані як досить складна система взаємодії мовних і немовних засобів, які породжують явища мовної інтерференції, зокрема фонетичної [36; 41; 42]. Звідси й випливає необхідність системного дослідження ролі та функцій мовних інтерференцій у когнітивному, соціальному, психологічному і лінгвістичному аспектах.

Розгляд теоретичних засад когнітивно-комунікативного аналізу фонетичної інтерференції, що є метою нашої статті, диктується потребою осмислення сутності та методів когнітивної парадигми, яка визначається теоретико-методологічним стрижнем філологічних студій XXI ст. Як свідчить критичний огляд вітчизняних та зарубіжних досліджень у цьому напрямку, вони відрізняються різноманіттям підходів [3; 14; 15; 16; 20; 23; 28; 31; 32].

Взаємне інтегрування когнітивної та комунікативної парадигми відбувається різними шляхами: і як експансія когнітивістики у сферу комунікативного аналізу, і як розширення комунікативних досліджень у сферу когнітивістики [8; 9; 26]. Формування та розвиток когнітивно-комунікативної парадигми стає можливим ще й тому, що інтенсивний підхід до вивчення мови змінюється екстенсивним, якому притаманне використання в лінгвістиці, зокрема у фонетиці, міждисциплінарних програм дослідження.

Окреслюючи основні проблеми когнітивної лінгвістики, О. С. Кубрякова [15, 7] постулює тезу про те, що майже у кожній гуманітарній науці виокремилась спеціальна галузь, пов’язана із застосуванням когнітивного підходу і когнітивного аналізу. Активно розвиваються такі напрямки когнітивної лінгвістики, як когнітивна прагматика [7], когнітивна граматика [32], когнітивна поетика [5].

Когнітивна фонетика як нова галузь теоретичного та прикладного мовознавства, пов’язана з вивченням когнітивних процесів у їх лінгвальних проявах, зокрема із дослідженням когнітивних аспектів фонетичних явищ [39; 40; 42]. У цьому розумінні вона займається репрезентацією власних мовних знань у мозку людини і дотична до когнітивної психології у процесі породження, сприйняття й розуміння мовлення.

Взаємодія одиниць сегментного й надсегментного рівнів мови з когнітивними процесами, що забезпечують отримання, опрацювання, зберігання й використання звукової інформації людини, привертає увагу багатьох вітчизняних і зарубіжних мовознавців [12; 13; 27-30; 33-37].

Теоретична можливість урахування когнітивного компонента у фонетичних дослідженнях закладена в системно-діяльнісному підході до мовленнєвої комунікації. Фонетична система мови розглядається як невід’ємний складник мисленнєвої діяльності людини, що тісно взаємодіє з іншими когнітивними процесами: сприйняттям, пам’яттю, увагою.

Дослідження фонетичної інтерференції у світлі нової когнітивно-комунікативної парадигми спрямоване на інтегроване вивчення ментальних мовленнєвих процесів та використання широкого набору методів і методик експериментальної фонетики, когнітивістики, культури мовлення, прагматики, соціолігвістики, нейролінгвістики, психолінгвістики, теорії штучного інтелекту тощо. Фонетична інтерференція на сегментному й надсегментному рівнях є практично недослідженим явищем у площині

когнітивної лінгвістики, що дозволяє аналізувати й інтерпретувати причини її виникнення та механізми реалізації з позицій когнітивно-комунікативного підходу.

На наш погляд, когнітивний підхід до пояснення явища фонетичної інтерференції передбачає інтерпретацію мовленнєвих фактів у єдності їх структурних (формальних), змістових (семантичних) і функціональних (комунікативно-прагматичних) ознак при домінуванні останньої компоненти та з урахуванням різноманітних аспектів (соціального, психологічного, культурологічного, етноспецифічного тощо) їх використання у мовленні. Когнітивний підхід до фонетичних та фонологічних досліджень дає можливість виявити когнітивні основи мовлення, пояснити феномени мовленнєвої комунікації під кутом зору їхніх зв'язків з ментальними процесами, побудувати ієрархію "глибинних структур" як інтеріоризовану систему знань.

Оскільки в когнітивній лінгвістиці явища мови розглядаються крізь призму когніції людини, то просодична структура вважається результатом взаємодії ментальних структур мовного знання з фонетичними параметрами певної мови. Сприйняття й продукування мовлення, а також розуміння того, як ці ментальні структури беруть участь в отриманні, трансформації та збереженні звукової інформації найтісніше пов'язані з проблемами й завданнями такого мовознавчого напряму, як теорія мовних контактів. Не викликає сумніву й той факт, що когнітивні процеси визначають просодичну організацію мовлення білінгвів.

Цілком очевидно, що між когнітивними та мовними структурами, які репрезентують у пам'яті людини реальну дійсність і є її ментальними структурами, існують цілком відповідні кореляції. Відбувається процес взаємної зумовленості, оскільки когніції є за своєю суттю основою породження мови. Природа мовних явищ у мовленні білінгва знаходить своє відображення в загальній постановці проблем дослідження мови й мовлення та їх вирішення в межах когнітивної лінгвістики.

Саме тому проблема встановлення лінгвокогнітивних та комунікативних основ фонетичної інтерференції на матеріалі інтерферованого англійського мовлення українців набуває особливої актуальності.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

– встановити й обґрунтувати найраціональніші підходи до аналізу когнітивних і функціонально-структурних особливостей фонетичної інтерферованої системи англійського мовлення українців;

– розробити теоретичні засади вивчення взаємодії когнітивних інтерферуючих та мовних інтерферованих елементів у динамічній моделі фонетичної системи англійської мови.

Як матеріал дослідження нами обрано фрагменти англійських художніх текстів, лінгафонних курсів, озвучених носіями мови (вимовний еталон) та українцями (інтерфероване мовлення). Обсяг матеріалу, який підлягає спеціальному експериментальному дослідженню, складає 1200 фрагментів текстів, озвучених 20 дикторами; загальна тривалість звучання проаналізованого матеріалу становить 23 години. Звуковий матеріал складався з фрагментів квазіспонтанного англійського мовлення (читання) українців, що дозволило абстрагуватися від інтерференційних явищ лексичного і граматичного рівнів досліджуваних реалізацій. Використання текстів для читання в експерименті має суттєву перевагу ще й у тому, що дозволяє уникнути додаткових труднощів, пов'язаних зі значною варіативністю мовних засобів на лексичному та синтаксичному рівнях при записі експериментального матеріалу спонтанного мовлення.

Особливість нашого дослідження полягає в обґрунтуванні лінгвокогнітивного та комунікативного підходів до аналізу інтерферованого мовлення, які вперше дозволять

установити інтерферовану фонетичну систему англійського мовлення українців із урахуванням специфіки функціонування фонетичних засобів англійської та української мов.

Вихідним для нашого дослідження вбачається положення про те, що звукові репрезентації як складова мисленнєвої діяльності людини виникають унаслідок взаємодії з когнітивними процесами. Мовленнєва поведінка білінгва репрезентує тандем двох субстанцій: інтерферуючих та інтерферованих елементів, які виступають як модус прояву інтерференції у мові та мовленні.

Аналізуючи явище фонетичної інтерференції в умовах штучного українсько-англійського білінгвізму, ми дійшли висновку про те, що до інтерферуючих елементів, які є причиною цього складного мовного явища, належать когніції. До інтерферуючих когніцій, які є першоджерелом і результатом основних видів своєрідного помилкового способу переробки інформації з наступним спотворенням при продукуванні мовленнєвих повідомлень, належать менталітет, енциклопедичні й лінгвістичні знання та мовна спроможність людини.

Зауважимо, що проблема менталітету та його вплив на виникнення фонетичної інтерференції при контактуванні мов, зокрема англійської та української, потребує особливої уваги. На наш погляд, цілком релевантно та коректно проводити системно-мовні кореляції з національним світобаченням, світовідчуттям та світоосмисленням як складовими феномена національної ментальності, що може дати ключ до розуміння складної взаємодії таких понять, як менталітет та просодичний компонент мовної системи. Кореляція між менталітетом і просодичною організацією мовленнєвих повідомлень білінгвів робить очевидними не тільки причини неправильної інтерпретації просодичних засобів, які використовуються у вербальній комунікації, але й причини нездатності передачі просодичними засобами конотативних значень висловлювань.

Розглядаючи появу інтерферуючих елементів у мовленні білінгва, ми приділяємо значну увагу такій когніції, як знання, яка визначається як семантичний зміст ментальних репрезентацій або даних на рівні цих репрезентацій, тобто те, що вже відклалося у свідомості людини у вигляді частини пам'яті та становить набір відомостей, відкладених у певну впорядковану систему [20, 112]. Як відомо, знання повинно репрезентуватись мовою, а отже, воно обслуговується певним мнемонічним мовним блоком, який зберігається в нашій пам'яті. Єдиною теорією психологічної пам'яті людини та її свідомості виступає фреймова модель. Фрейми розглядаються як одиниці знань, які зберігаються у пам'яті й формують певну понятійну структуру мовного та позамовного досвіду.

Зазначимо, що фрейм як лінгвокогнітивне явище бере безпосередню участь у породженні та розумінні тексту. Гіпотетично можна передбачити наявність у системі способів породження мовлення окремого механізму його просодичного оформлення. Підкреслимо при цьому, що існують певні просодичні фрейми мовленнєвих висловлень, які поділяються на базові елементи: просодичні інваріанти, властиві просодичній системі мови в цілому та їх варіативну різноманітність (слоти).

Просодичний фрейм розглядається як структура, компонентами якої є тон, гучність, темп, ритм і тембр. Просодичний фрейм як одиниця знання включає пакет інформації про просодичне оформлення таких мовленнєвих сегментів, як інтонаційна група чи фраза. Проте вважаємо, що існують паралельно окремі фрейми ядерних тонів, а також фрейми, що містять тональні, динамічні та темпоральні модифікації передядерних компонентів. Кожному висловлюванню властивий певний набір просодичних фреймів, що створює неповторну своєрідність національної мови.

Серед когнітивних структур, що відносяться до основних інтерферуючих елементів у мовленні білінгва, важливе місце займає мовна спроможність (здатність). Мовна спроможність людини – специфічна частина когніції; ця ментальна спроможність, характерна виключно для людини, є конститутивною по відношенню до загальних когнітивних спроможностей. Це багаторівнева, ієрархічно організована функціональна система, яка формується в психіці людини в процесі розвитку онтогенезу. Мовна спроможність суттєво відрізняється від інших когніцій, оскільки на її фоні формуються інші когнітивні процеси: сприйняття, пам'ять, ментальність, продукування мовлення тощо. Вищезгадані когніції, на наш погляд, є вихідним пунктом, який є причиною в порушенні адекватності сприйняття й породження іншомовного мовлення.

Наведені міркування дозволяють стверджувати, що когніції беруть участь у реалізації мовних універсалій загальнолюдської властивості, проте мовні та етносоціокультурологічні системи значно відрізняються одна від одної, що спричинює появу інтерференції при контактуванні мов. До того ж, когніції як інтерферуючі елементи є причиною виникнення інтерферованих елементів на просодичному рівні. Дослідження когніцій як однієї з ланок процесу сприйняття та породження мовлення призводить до розуміння і створення когнітивної моделі інтерферованої просодичної системи.

Переходячи до розгляду інтерферованих елементів, що набувають форму просодичного акценту, зазначимо, що до них варто віднести не тільки помилки на рівні просодії, але й ті порушення системи й норми англійської мови, які екстеріоризують просодичне оформлення ментальних репрезентацій у нейродинамічних структурах головного мозку.

Для дослідження інтерферованих елементів на рівні просодії в рамках лінгвокогнітивного підходу необхідно звернутись до поняття когнітивного фактора – фігура-фон, який є невід'ємним компонентом аналізу текстів. Теорія ключових слів, інформаційних центрів діє і на рівні сприйняття текстів, і на рівні породження мовлення. Без вивчення смислової структури тексту, без опори на семантику неможливо визначити просодичні одиниці, систематизувати варіативність одиниць, описати типи просодичної інтерференції.

У межах функціонально-структурного підходу можливе встановлення причин виникнення інтерференції як прояву впливу однієї мовної системи на іншу на рівні тексту. Інтерферовані елементи досліджуваної мови утворюють свою особливу систему, яка проявляється у мові через акцент і містить національні характеристики рідної мови при використанні іншої мови. Просодичну інтерферовану систему варто аналізувати з урахуванням синтагматичних та парадигматичних відношень у рамках прагматичної категорії, а також екстралінгвістичних факторів ситуації мовленнєвого висловлювання.

Таким чином, вибір когнітивного та комунікативно-прагматичного підходів надав можливість обґрунтувати загальну схему підпорядкування напрямів і аспектів дослідження фонетичної інтерференції, спрямовану на багатоаспектне вивчення та опис динамічної когнітивної моделі просодичної інтерферованої системи в реалізації її синтагматичних і парадигматичних зв'язків у інтерферованому мовленні українців. Це дозволяє, як зауважив М. М. Полюжин [20, 11], простежити перехід від іманентної системи мови до всебічного дослідження особливостей прояву її одиниць у комунікації.

Застосування багатовекторного підходу – від комунікативно-прагматичного до когнітивного аспектів дослідження дозволить у перспективі встановити різновиди та ступені фонетичної інтерференції в англійському мовленні українців і кодифікувати основні (універсальні та специфічні) ознаки фонетичної інтерферованої системи англійського мовлення українців на сегментному й надсегментному рівнях шляхом

зіставного аналізу озвучених фрагментів художніх текстів носіями англійської мови (вимовний еталон) та українцями (інтерфероване мовлення); виявити риси національного та індивідуального характеру вимовного акценту в інтерферованому англійському мовленні українців; визначити й обґрунтувати методологічні положення експериментального вивчення лінгвокогнітивних особливостей фонетичної інтерференції в англійському мовленні українців; на основі когнітивних процесів стратифікувати інваріантні моделі інтерферованої фонетичної системи англійського мовлення українців на сегментному й надсегментному рівнях.

В и к о р и с т а н а л і т е р а т у р а :

1. *Алимов В.В.* Интерференция в переводе (на материале профессионально ориентированной межкультурной коммуникации и перевода в сфере профессиональной коммуникации): Учебное пособие. – М.: КомКнига, 2005. – 232 с.
2. *Бартминський Е.* Языковой образ мира: очерки по этнолингвистике. – М.: Индрик, 2005. – 528 с.
3. *Бацевич Ф.С.* Основи комунікативної лінгвістики. – Київ: Видавничий центр "Академія", 2004. – 344 с.
4. *Вайнрайх У.* Языковые контакты: Пер. с англ. – К.: Вища школа, 1979. – 264 с.
5. *Воробйова О.П.* Когнітивна поетика: здобутки і перспективи // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. – № 634. – С. 18–22.
6. *Голубовська І.О.* Етноспецифічні константи мовної свідомості: Автореф. дис. ... докт. філол. наук: 10.02.15 / Київськ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2004. – 38 с.
7. *Дейк Т. ван.* Контекст и познание: Фреймы знаний и понимание речевых актов // Т. ван Дейк. Язык. Познание. Коммуникация / Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1989. – С. 12–40.
8. Дискурс іноземномовної комунікації (колективна монографія) / Під заг. наук. ред. і керівництвом К.Я. Кусько. – Львів: Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 495 с.
9. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен / Під заг. ред. І.С. Шевченко: Монографія. – Харків: Константа, 2005. – 356 с.
10. *Жлуктенко Ю.А.* Лингвистические аспекты двуязычия. – К.: Вища школа, 1974. – 174 с.
11. *Жлуктенко Ю.А.* Языковые ситуации и взаимодействие языков. – К.: Наукова думка, 1989. – 204 с.
12. *Калита А.А.* Система фонетичних засобів актуалізації смислу висловлювання (експериментально-фонетичне дослідження англійського емоційного мовлення): Автореф. дис. ... докт. наук: 10.02.04 /Київськ. нац. лінгв. ун-т. – Київ, 2003. – 32 с.
13. *Калита А.А.* Фонетичні засоби актуалізації смислу англійського емоційного висловлювання: Монографія. – К.: Видавничий центр КДЛУ, 2001. – 351 с.
14. *Кісь Р.* Мова, думка і культурна реальність (від Олександра Потебні до гіпотези мовного релятивізму). – Львів: Літопис, 2002. – 304 с.
15. *Кубрякова Е.С.* Об установках когнитивной науки и актуальных проблемах когнитивной лингвистики // Известия АН. Серия литературы и языка. – 2004. – Т. 63, № 3. – С. 3–12.
16. *Куликов В.Г.* Когнитивные основы диалектной вариативности: Монография. – Тамбов: Изд-во ТГУ им. Г.Р. Державина, 2005. – 203 с.
17. *Леонтович О.А.* Русские и американцы: парадоксы межкультурного общения: Монография. – Москва: Гнозис, 2005. – 352 с.
18. *Маслова В.А.* Когнитивная лингвистика: Учеб. пособие. – 2-е изд. – Мн.: ТетраСистемс, 2005. – 256 с.
19. *Метлюк А.А.* Взаимодействие просодических систем в речи билингва. – Мн.: Вышейшая школа, 1986. – 112 с.
20. *Полюжин М.М.* Функціональний і когнітивний аспекти англійського словотворення. – Ужгород: Закарпаття, 1999. – 240 с.
21. *Рот Ю. Коптельцева Г.* Межкультурная коммуникация. Теория и тренинг: учебно-методическое пособие. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 223 с.
22. *Садохин А.П.* Межкультурная коммуникация: Учеб. пособие. – М.: Альфа-М, ИНФРА-М, 2004. – 288 с.
23. *Селіванова О.О.* Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. – Полтава: Довкілля. – К., 2006. – 716 с.
24. *Семчинський С.В.* Семантична інтерференція мов. – К.: Вища школа, 1974. – 256 с.
25. *Тер-Минасова С.Г.* Язык и межкультурная коммуникация. – М.: Изд-во МГУ, 2004. – 352 с.
26. *Шевченко И.С.* Становление когнитивно-коммуникативной парадигмы в лингвистике // Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. – 2004. – № 635. – С. 202-205.
27. *Coleman J.* Phonetic Representations in the Mental Lexicon // Oxford Studies in Theoretical Linguistics. – N. Y.: Oxford University Press. – 2001. – P. 96-131.

28. *Cook N.* Tone of Voice and Mind. The Connections between Intonation, Emotion, Cognition and Consciousness. – Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Company, 2002. – 294 p.
29. *Durand J., Laks B.* Phonology, Phonetics and Cognition // Oxford Studies in Theoretical Linguistics. – N. Y.: Oxford University Press. – 2001. – P. 10-51.
30. *Gandour J.* Frontiers of Brain Mapping of Speech Prosody // Brain and Language. – N. 71. – 2000. – P. 75–77.
31. *Lakoff G.* Cognitive Phonology // the Last Phonological Rule: Reflections on Constraints and Derivations. – Chicago: University of Chicago, 1993. – P. 117-145.
32. *Langacker R.W.* Discourse in Cognitive Grammar // Cognitive Linguistics. – 2001. – Vol. 12. – No 2. – P. 143–188.
33. *Laver J.* The Gift of Speech: Papers in the Analysis of Speech and Voice. – Edinburgh: Edinburgh University Press, 1991. – 400 p.
34. *Lewis E., Tatham M.* Automatic Segmentation of Recorded Speech into Syllables for Speech Synthesis // Proceedings of Eurospeech'01. – Aalborg: International Speech Communication Association, 2001. – P. 1703–1707.
35. *Monagham A.I.C., Ladd D.R.* Symbolic Output as the Basis for Evaluating Intonation in Text-to-Speech Systems // Speech Communication. – 1990. – No 9. – P. 305-314.
36. *Pierrehumbert J.B.* The Phonetic Grounding of Phonology // Les Cahiers de la Bulletin de la Communication Parlée. – 2000. – No 5. – P. 7–23.
37. *Pierrehumbert J.B.* What People Know about Sounds of Language // Studies in the Linguistic Sciences. – 2000. – 29 (2). – P. 111-120.
38. *Romaine S.* Bilingualism. – Blackwell Publishing, 2004. – 384 p.
39. *Tatham M.* Cognitive Phonetics – Some of the Theory // In Honor of Ilse Lehiste, eds. R. Channon and L. Shockey. – Dordrecht: Foris Publications, 1987. – P. 271-276.
40. *Tatham M.* Cognitive Phonetics // Advances in Speech, Hearing and Language Processing / Ed. by W.A. Ainsworth. – L.: JAI Press, 1990. – Vol. 1. – P. 193-218.
41. *Wells J.C.* Overcoming Phonetic Interference // Speech, Hearing and Language: Work in Progress. – 2000. – Vol. 11. – P. 111-128.
42. *Wheeldon L.R., Lahiri A.* Prosodic Units in Language Production // Journal of Memory and Language. – 1997. – No 37. – P. 356-381.
43. *Wierzbicka A.* Language. Culture. Cognition. – N. Y.: Oxford University Press, 1997. – 480 p.

Верещак Ю.М.
Кіровоградський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка

СЕГМЕНТНІ ОСОБЛИВОСТІ АВСТРАЛІЙСЬКОГО ВИМОВНОГО ТИПУ В НОРМАТИВНОМУ АСПЕКТІ

Протягом свого історичного розвитку фонетична система англійської мови функціонує як цілісне утворення – макросистема, що існує у вигляді мікросистем – національних варіантів [7, 15]. Інвентарно-дивергентне дослідження фонетико-фонологічних особливостей вимовних варіантів мови дозволяє виявити як загальні закономірності фонологічної еволюції мови, так і чинники, що зумовлюють фонологічну дивергентність її варіантів [1, 81]. Вивчення вимови в нормативному аспекті є необхідною умовою більш глибокого пізнання законів мовної еволюції, природи вимовних норм, визначення форм динаміки в мові, що актуально і для теорії мови, і в плані вирішення завдань прикладного мовознавства [2, 6].

У центрі нашої уваги є виділення сукупності тих розрізнювальних ознак на фонемному та фонетичному рівнях, які дають підстави вважати австралійський варіант англійської мови її окремим різновидом, а варіант вимови – сучасною австралійською нормативною вимовою. Мета цієї статті – розглянути вимовний тип як об'єкт лінгвістичних досліджень та виділити систему параметрів для опису національного